

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MIASTA SUWAŁKI
ZA 2020 ROK**

SUWAŁKI, KWIECIEŃ 2021

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	4
2.	Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2020 roku.....	9
3.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	12
4.	Koszty systemu gospodarowania odpadami obejmujące odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2020 roku w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	13
5.	Liczba mieszkańców w 2020 roku	15
6.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2020 r., o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6-12 ww. ustawy.....	15
7.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Suwałk w 2020 roku	16
8.	Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2020 r.	18
9.	Wnioski z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	19

1. Wprowadzenie

1.1 Ramy prawne

Zgodnie z art. 3 ust 2 pkt 10, ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* obowiązkiem gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Celem tej analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Powinna ona, zgodnie z art. 9 *tb*, obejmować:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Dokonując analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi uwzględniano zapisy:

- **Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U.2020. poz. 1439 t.j. z dnia 2020.08.24)
- **Ustawy o odpadach** z dnia z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U.2021 poz.779 t.j. z dnia 2021.04.27)
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. **w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości** (Dz. U. 2013, poz. 122),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. **w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych** (Dz. U. 2016, poz. 2167),

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie **poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji** [Dz.U. 2017, poz. 2412],
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie **dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach** [Dz.U. 2015, poz. 1277];
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie **szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów** [Dz. U. 2019, poz. 228];
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO 2022) [Monitor Polski z 2016 r. poz. 784];
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”, przyjętego Uchwałą Nr XXXII/280/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”;
- Uchwały Nr XXXII/281/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego, z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”;
- Uchwały Nr XII/156/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach, z dnia 25 września 2019 r. w sprawie podziału Gminy Miasta Suwałki na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- Uchwały Nr III/38/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (zmieniona Uchwałą Nr VI/68/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r.) oraz Uchwały Nr XX/263/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r, w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty;
- Uchwały Nr VI/67/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. oraz Uchwały Nr XX/261/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwały Nr VI/66/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. oraz Uchwały Nr XX/260/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r. (zmieniona Uchwałą Nr XXIII/306/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 czerwca 2020 r.) w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Suwałki;
- Uchwały Nr XXII/234/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,

położonych na terenie Suwałk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;

- Uchwały Nr IV/52/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości;
- Uchwały Nr IV/53/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2019 r. oraz Uchwały Nr XXII/293/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości;
- [Uchwały Nr XX/262/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r.](#) w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz miasta Suwałki;
- Dodatkowo podjęta została Uchwała Nr XXVI/341/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie Suwałk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (obowiązuje od 01.01.2021 r.)

1.2 Kształt systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w Suwałkach

W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Rada Miejska w Suwałkach przyjęła przewidziane prawem uchwały regulujące system odbioru odpadów komunalnych oraz zdecydowała o objęciu systemem również nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Władze samorządowe Suwałk zobowiązane są również do wyłonienia, w drodze przetargu, podmiotów gospodarczych, które dokonywałyby odbioru odpadów od mieszkańców naszego miasta. Ponadto Miasto Suwałki powierzyło Przedsiębiorstwu Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o. realizację zadania własnego gminy z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych. Przedsiębiorstwo, zgodnie z uchwałą nr XXXII/281/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie **wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022**, prowadzi instalację komunalną w zakresie składowiska oraz przetwarzania odpadów komunalnych w obrębie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne

Podstawowe zasady funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych przez Miasto Suwałki określono w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Suwałk” (obowiązywały dwie uchwały). Zgodnie z jego ustaleniami segregacji w 2020 r. podlegały:

- 1) odpady ulegające biodegradacji, w tym bioodpady stanowiące odpady komunalne;
- 2) papier i tektura;
- 3) odpady opakowaniowe ze szkła;
- 4) opakowania wielomateriałowe;
- 5) tworzywa sztuczne i metale;
- 6) zużyte baterie i akumulatory;
- 7) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 8) przeterminowane leki;
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- 10) odpady niebezpieczne;
- 11) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 12) zużyte opony;
- 13) odpady zielone;
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 15) popiół i żużle.

Miasto Suwałki podzielone jest na 3 sektory. W 2020 roku odbierano odpady w oparciu o przetargi na odbiór odpadów komunalnych z uwzględnieniem podziału na nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz odrębnie dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (firmy) w obrębie każdego z wyznaczonych sektorów.

W 2020 roku wszystkie wytworzone odpady komunalne w I, II i III sektorze Suwałk odbierała firma PGK w Suwałkach Sp. z o. o.

W 2020 roku przeprowadzone zostały przetargi na odbiór odpadów:

- a. z nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, w formule „In house”. Okres obowiązywania umowy 2021-2024 r.
- b. z nieruchomości niezamieszkałych, 2 przetargi z okresem obowiązywania styczeń – czerwiec 2021 oraz lipiec 2021r. – grudzień 2022 r.

Wykonawcą umów jest firma PGK w Suwałkach Sp. z o. o.

Mieszkalne nieruchomości wielorodzinne wyposażono w pojemniki na odpady komunalne, a nieruchomości jednorodzinne w worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Z nieruchomości mieszkalnych odbierano wszystkie zebrane przez mieszkańców odpady komunalne, przy czym bezpośrednio z nieruchomości:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- selektywnie zebrane bioodpady stanowiące odpady komunalne,
- selektywnie zebrany papier i tektura,

- selektywnie zebrane odpady opakowaniowe ze szkła,
- selektywnie zebrane tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe,
- popiół i żużel,
- odpady wielkogabarytowe oraz odpady niebezpieczne i opony - w ramach okresowych zbiórek.

Pozostałe selektywnie zebrane odpady komunalne, odbierane były nieodpłatnie w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Punkt taki funkcjonuje przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. - ul. Raczkowska 150 A. W PSZOK przyjmowane są:

- a) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- b) zużyte opony,
- c) odpady wielkogabarytowe,
- d) chemikalia,
- e) zużyte baterie i akumulatory,
- f) przeterminowane leki,
- g) odpady ulegające biodegradacji,
- h) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
- i) tworzywa sztuczne i metale,
- j) opakowania wielomateriałowe (opakowania po artykułach spożywczych),
- k) szkło opakowaniowe oraz okienne,
- l) papier i tektura,
- m) popiół z palenisk domowych,
- n) materiały izolacyjne w postaci styropianu izolacyjnego/budowlanego, wełny mineralnej, oraz materiały pokryciowe typu papa, ondulina
- o) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki

Uzupełnieniem systemu odbioru odpadów były okresowe zbiórki odpadów „problematycznych”, tj. wielkogabarytowych, opakowań po chemikaliach czy opon. Prowadzono je w zabudowie jednorodzinnej raz na kwartał, a w zabudowie wielolokalowej raz na tydzień.

Dodatkowo, aby ułatwić mieszkańcom właściwe postępowanie z przeterminowanymi lekami, kontynuowano zbiórkę przeterminowanych leków w suwalskich aptekach. Poniżej przedstawiono adresy aptek, w których można je nieodpłatnie pozostawić:

- Apteka przy ul. Kościuszki 7,
- Apteka przy ul. Konopnickiej 2,
- Apteka przy ul. Noniewicza 48,
- Apteka przy ul. Młynarskiego 9,
- Apteka przy ul. Utrata 2 B,
- Apteka Danuta Pucek przy ul. Ogińskiego 5F,
- Apteka przy ul. Noniewicza 42a,

- Apteka przy ul. Krótkiej 4,
- Apteka przy ul. 1 Maja 21,
- Apteka przy ul. Nowomiejska 4,
- Apteka z Różą przy ul. Klonowa 40,
- Apteka „Pod złotym Lwem” przy ul. Waryńskiego 19,
- Apteka przy ul. Patli 6,
- Apteka przy ul. Lityńskiego 10,
- Apteka przy ul. E. Plater 45,
- Apteka przy ul. E. Plater 20a,
- Apteki GEMINI przy ul. Noniewicza 93A, ul. 1 Maja 6,
- Apteki Dbam o Zdrowie przy ul. Noniewicza 85d, ul. A. W. Kowalskiego 2

Z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, odbierane były odpady komunalne zgodnie ze złożoną deklaracją, w tym w zakresie liczby pojemników i częstotliwości odbioru.

Wszystkie odpady odebrane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach dostarczane były do instalacji komunalnej przy ul. Raczkowskiej, należącej do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo dosegregowywało selektywnie zebrane odpady oraz pozyskiwało odpady o charakterze surowców wtórnych z odpadów zmieszanych. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu.

2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w roku 2020.

-

Rok 2020 r. był drugim rokiem w którym zniesiono regionalizację w funkcjonowaniu instalacji komunalnych.

Obecnie do instalacji komunalnych przypisane są jedynie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Jednocześnie pozostałe frakcje selektywnie zebranych odpadów z pojemników koloru niebieskiego, zielonego, żółtego i brązowego można zagospodarować w dowolnej legalnie działającej instalacji.

Wszystkie odebrane w 2020 r. przez PGK w Suwałkach Sp. z o.o. odpady komunalne, wytworzone na terenie Suwałk, dostarczono do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o. jest jedną z dwóch instalacji komunalnych (dawniej RIPOK), wyznaczonych na terenie obszaru Regionu Północnego, zgodnie z uchwałą nr XXXII/281/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia

19 grudnia 2016 r. w sprawie *wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”*, które mogą przetwarzać ww. odpady. Poniżej przedstawiono możliwości przetwarzania odpadów przez instalację w oparciu o dane uzyskane z PGO w Suwałkach Sp. z o. o.

Tab. 1. Możliwości przetworzenia odpadów przez instalację komunalną prowadzoną przez PGO w Suwałkach Sp. z o.o.

Kod odpadów	Moc przerobowa (Mg/rok)	Masa przekazanych odpadów w Mg	Proces przetwarzania
20 03 01 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	część mechaniczna 40 000 [Mg/rok]	18.098,2	R12
	część biologiczna 41500 [Mg/rok]		
20 02 01 – odpady zielone	5000 [Mg/rok]	281,17	R3
19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11:	składowanie 80 ton/dobę; (288 270 m ³ (do 10.12.2020r)) Aktualnie 328.00 m³ (od 14.10.2020)	0 Mg	D5
	przekazano do spalarni	10.557,75* (frakcja energetyczna)	R1

*odpady o kodzie 19 12 12, nienadająca się do odzysku, przekazane do dalszego zagospodarowania, jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego, tzw. preRDF lub do spalarni; wykazane ilości odpadu 19 12 12 przekazane do dalszego zagospodarowania, obejmują ilość wytworzonego odpadu w 2020 r. oraz ilość zmagazynowaną na dzień 31.12.2019 r. po uwzględnieniu ubytku masy magazynowanych odpadów w wysokości 15%.

R1 – Wykorzystanie głównie jako [paliwa](#) lub innego środka wytwarzania energii;

R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym [kompostowanie](#) i inne biologiczne procesy przekształcania);

R12 – Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11(demontaż, sortowanie, kruszenie, rozdrabnianie, mechaniczne przetwarzanie odpadów);

D5 - Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.

W 2020 r. PGO w Suwałkach Sp. z o.o. świadcząc usługi gospodarowania odpadami, przyjęła:

- a. ogółem 38.989 ton odpadów (o 11,4 % więcej niż w 2019 r.), w tym
- b. 27.881 ton z terenu miasta Suwałki, (o 10,2% więcej niż w 2019 r.),

c. 10.856 ton z terenu gmin powiatu suwalskiego, sejneńskiego i miasta Sejny (o 14,5% więcej niż w 2019 r.) oraz

d. 252 tony z pozostałych gmin województwa podlaskiego (o 8,8% więcej niż w 2019 r.),

Biorąc pod uwagę zainstalowane moce przerobowe, instalacja PGO może przyjąć poza odpadami z terenu miasta Suwałki również podobną ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z innych obszarów województwa. Również w zakresie bioodpadów stanowiących odpady komunalne moce przerobowe instalacji PGO w Suwałkach Sp. z o.o. wystarczają do przetworzenia dostarczanych z Suwałk odpadów.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne stanowią 65,7% całości odpadów w strukturze odpadów komunalnych przyjętych do składowania w instalacji komunalnej w 2020 r. Z odpadów wysegregowanych z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów dostarczonych selektywnie (dostarczona selekcja nie jest materiałem gotowym do bezpośredniego przekazania do recyklingu) powstaje frakcja wysokoenergetyczna, tzw. frakcja pre-RDF. Frakcja pre-RDF jest odpadem niepodlegającym recyklingowi, a jedynym sposobem jego utylizacji jest spalanie. Jest też odpadem objętym zakazem magazynowania powyżej 12 miesięcy. Magazynowanie powyżej 12 miesięcy zagrożone jest sankcjami finansowymi w stosunku do przedsiębiorstwa prowadzącego instalację komunalną. Frakcja ta nie może być również składowana na składowisku odpadów komunalnych. Szacuje się, że w odpadach komunalnych znajduje się od 20-40% odpadów stanowiących frakcję wysokoenergetyczną.

Tabela nr 2. Odpady odebrane od mieszkańców Suwałk, które zostały przetworzone na sortowni w 2020 r., metodą R12.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Metoda zagospodarowania	Ilość w Mg rok		
				Suwałki sektory	Odpady dostarczone do PSZOK	Łącznie
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	R12	490,78	5,08	495,86
2.	15 01 02	Opakowania z tworzy sztucznych	R12	0	5,22	5,22
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	R12	1549,08	90,19	1639,27
4.	20 01 02	Szkło	R12	467,94	4,24	472,18
5.	20 01 11	Tekstylia	R12	1,96	12,74	14,7
6.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	R12	667,46	8,01	675,47
7.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	R12	18098,7	0	18098,7
8.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	R12	700,32	196,38	896,7

ŁĄCZNIE	21976,24	321,86	22298,1
---------	----------	--------	---------

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

PGO w Suwałkach Sp. z o. o., wykonując powierzone jej przez Miasto Suwałki zadanie własne, realizuje oraz planuje realizację szeregu inwestycji mających na celu gruntowną modernizację Zakładu, w tym również inwestycji dofinansowanych ze środków NFOŚiGW, w szczególności:

- projekt pn. "Rozbudowa (modernizacja) Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z doposażeniem na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach w miejscowości Zielone Kamedulskie, ul. Raczkowska 150A" dofinansowany ze środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014– 2020.
- projekt pn. „Budowa instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach w miejscowości Zielone Kamedulskie, ul. Raczkowska 150A", dofinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014– 2020.

W 2020 r. oddano do użytkowania:

- a. drugą nieckę składowiska o pow. 3,91 ha o pojemności 328 000 m³, wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz placami magazynowymi,
- b. infrastrukturę magazynowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi powstającymi na terenie Suwałk to:

- potrzeby w ramach gromadzenia i odbioru odpadów,
- potrzeby w zakresie składowania odpadów,
- potrzeby w zakresie zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- potrzeby w zakresie zagospodarowania wysokokalorycznej frakcji odpadów (budowa spalarni RDF lub budowa linii współspalania frakcji wysokoenergetycznej).

4. Koszty systemu gospodarowania odpadami obejmujące odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2020 roku w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych wnoszona była od gospodarstwa domowego.

Do 30 czerwca 2020 r. obowiązywała zróżnicowana stawka opłaty w zależności od rodzaju zabudowy tj. w zabudowie wielorodzinnej w wysokości 20,00 zł miesięcznie, a w zabudowie jednorodzinnej w wysokości 26,00 zł miesięcznie.

Od 1 lipca 2020 r. ustalona została jedna miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego w wysokości 33,00 zł.

W przypadku gdy odpady komunalne nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny, stawka opłaty od gospodarstwa domowego wynosiła odpowiednio :

- a. 30,00 zł miesięcznie w zabudowie wielorodzinnej oraz 39,00 zł miesięcznie w zabudowie jednorodzinnej, w okresie obowiązywania opłaty do 30 czerwca 2020 r.
- b. 66,00 zł miesięcznie, w okresie obowiązywania opłaty od 1 lipca 2020 r.

Zaznaczyć należy, iż z dniem 1 września 2020 r. znacznie obniżono obowiązujące wówczas stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wnoszone przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, w związku z zapisami art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579). Podstawą określenia nowej stawki tej opłaty była kwota przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę, za rok poprzedni. Zgodnie z ówczesnym obwieszczeniem Prezesa GUS-u, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego wynosiła 1693 zł.

Obowiązek obniżenia stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszonej przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych spowodował 10% spadek przychodów z tego tytułu w porównaniu do roku 2019 r. przy równoczesnym spadku liczby podmiotów o statusie nieruchomości niezamieszkałych o 2%.

Tabela nr 3. Wydatki systemu w 2020 roku w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów.

Koszty systemu wartość w zł	2020
Koszt odbioru	4.120.399,45
Koszt zagospodarowania (odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania)	6.948.432,77
Koszty komornicze i inne	8.452,13
Koszt obsługi administracyjnej	269.063,57
Razem	11.346.347,92

W tabeli nr 3 ujęte są wydatki *poniesione* (opłacone) w 2020 roku na finansowanie kosztu odbioru oraz zagospodarowania odpadów komunalnych.

Tabela nr 4. Dochody w zł. według statusu nieruchomości w zł w 2020 r.

Wg stanu na 31.12.2020	Status nieruchomości			
	zamieszkała	niezamieszkała	mieszana (w tym niegenerująca odpadów)	razem
przypis (netto) wg stanu na 31.12.2020r.	6.490.680,80	2.256.021,30	2.354.547,90	11.101.250,00
wykonanie w 2020 r.	6.491.915,36	2.256.126,56	2.354.943,13	11.102.985,05

Tabela nr 5. Struktura dochodów 2020 r.

Dochody	Wartość w zł
Ogółem	11.155.484,48
W tym: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	11.102.985,05
Koszty upomnienia i odsetki od nieterminowych wpłat	26.026,06
Kary i odszkodowania wynikające z umów	26.473,37

Tabela nr 6. Dochody i wydatki całego systemu gospodarowania odpadami w 2020 r. w zł.

Dochody	Koszty (wydatki)	Wynik
11.155.484,48	11.346.347,92	-190.863,44

Tabela nr 7. Struktura kosztów gospodarowania odpadami w 2020 r.

Lp.	Specyfikacja	Kwota w zł	Struktura %
1.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	6.948.432,77	61,24%
1a.	w tym: Instalacja komunalna -zagospodarowanie	6.622.808,93	58,37%

1b.	PSZOK	325.623,84	2,87%
2.	Odbiór odpadów komunalnych z miasta	4.120.399,45	36,30%
3.	Obsługa administracyjna	269.063,57	2,40%
4.	Koszty pozostałe	8.452,13	0,10%
Łącznie		11.346.347,92	100%

W porównaniu do 2019 roku nastąpił znaczący wzrost udziału kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych o 10 punktów procentowych (poziom z 2019 r. to 51,12 % ogółu kosztów).

5. Liczba mieszkańców w 2020 roku.

Według danych, pochodzących z rejestru GUS „Stan, ruch naturalny i wędrowny ludności w i półroczu według podziału administracyjnego” liczba mieszkańców miasta Suwałk wynosiła - 69 786 (stan wg. GUS na 30.06.2020 r).

Na dzień sporządzenia analizy nie było danych statystycznych dot. Miasta Suwałki na koniec 2020 r.

Liczba mieszkańców miasta Suwałk według danych pochodzących z rejestru mieszkańców gminy, prowadzonych zgodnie z ustawą z dn. 24 września 2010 r. o ewidencji ludności wynosiła 68 105 (stan na 31.12.2020 r.).

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2020 r., o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6-12.

Systemem odbioru odpadów komunalnych w Suwałkach objęto wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie miasta. W związku z powyższym Miasto Suwałki w 2020 r. nie podejmowało działań, o których mowa w art.6 ust.6-12.

W Suwałkach w 2020 roku istniało 7235 punktów odbioru odpadów, dotyczących podmiotów które złożyły deklaracje, objętych systemem odbioru odpadów komunalnych, w tym osoby fizyczne w liczbie 6070 oraz osoby prawne w liczbie 1165 (np. firmy, wspólnoty, spółdzielnie).

Tabela nr 8. Liczba punktów odbioru odpadów (podmiotów, które złożyły deklarację), objętych systemem odbioru odpadów komunalnych z uwzględnieniem statusu nieruchomości, lata 2018 – 2020.

Jednostki ewidencyjne	Liczba jednostek			Dynamika 2020/2019
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	
Zamieszkałe	4545	4576	4621	101,0%
Niezamieszkałe	755	770	754	97,9%
Mieszane	1537	1689	1860	110,1%
Razem	6837	7035	7235	102,8%

Tabela nr 9. Liczba punktów odbioru odpadów (podmiotów które złożyły deklarację), objętych systemem odbioru odpadów komunalnych z uwzględnieniem statusu nieruchomości, stan na 31.12.2020 r.:

	Status nieruchomości			
	zamieszkała	niezamieszkała	mieszana (w tym niegenerująca odpadów)	razem
Osoby fizyczne	4162	386	1522	6070
Osoby prawne	459	368	338	1165
Razem	4621	754	1860	7235

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Suwałk w 2020 roku

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w Suwałkach i dostarczonych do instalacji w 2020 r., na podstawie danych uzyskanych z PGO w Suwałkach Sp. z o. o. przedstawia poniższa tabela nr 10.

Tabela nr 10. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w Suwałkach i dostarczonych do instalacji w 2020, według rodzaju i kodu.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Metoda zagospodarow	Ilość w Mg rok		

			ania	Suwałki sektory	Odpady dostarczone do PSZOK	Odpady dostarczone z miasta przez innych dostawców
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	R12	490,78	5,08	2,14
2.	15 01 02	Opakowania z tworzy sztucznych	R12	0	5,22	64,67
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	R12	1549,08	90,19	9,34
4.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	zbieranie	0	0,98	0
5.	16 01 03	Zużyte opony	zbieranie	0	6,06	0,12
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	R5 / magazynowanie	74,04	187,1	428,96
7.	17 01 02	Gruz ceglany	R5 / magazynowanie	482,62	46,32	34
8.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	R5 / magazynowanie	509,08	73,04	19,98
9.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	R5 / magazynowanie	28,18	771,96	253,88
10.	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	R5 / magazynowanie	117,94	0	26,3
11.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	zbieranie	0	11,98	0
12.	19 08 01	Skratki	D5	0	0	104,06
13.	19 08 02	Zawartość piaskowników	D5	0	0	32,64
14.	20 01 02	Szkło	R12	467,94	4,24	0
15.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	R3	1459,68	0	2,3
16.	20 01 11	Tekstyli	R12	1,96	12,74	3,46
17.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	zbieranie	0	7,98	0
18.	20 01	Zużyte urządzenia elektryczne i	zbieranie	0	12,06	0

	35*	elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki				
19.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	zbieranie	0	8,66	0
20.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	R12	667,46	8,01	6,06
21.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	R3	111,9	169,27	14,34
22.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	R12	18098,7	0	218,34
23.	20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	D5	0	0,98	276,62
24.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	R12	700,32	196,38	5,78
Razem:				24759,68	1618,25	1502,99
				27880,92		

Podmiot odbierający odpady (PGK w Suwałkach Sp. z o. o.) pełnił jedynie funkcję przewoźnika, ponieważ umowa nie obejmowała zagospodarowania odpadów. W tej sytuacji można stwierdzić, że prawie wszystkie odpady wytworzone przez mieszkańców Suwałk zostały dostarczone do instalacji komunalnej prowadzonej przez PGO w Suwałkach Sp. z o.o. i dane z tej instalacji są wiarygodne.

Różnice mogą wynikać przede wszystkim z kompostowania odpadów ulegających biodegradacji oraz dostarczania części odpadów o charakterze surowców wtórnych do punktów ich skupu.

8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2020 roku.

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu Gminy podana została w pkt. 7.

Z posiadanych danych uzyskanych z PGO w Suwałkach Sp. z o. o., wynika, że w 2020 r. z Miasta Suwałki nie przekazano do składowania odpadów ulegających biodegradacji, powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12.

Natomiast odpady o kodzie 19 12 12- (frakcja>80mm), nienadające się do odzysku, przekazano do przetworzenia termicznego (proces R1) w spalarni odpadów, jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego, tzw. preRDF.

9. Wnioski z analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi

1. Moce przerobowe instalacji PGO w Suwałkach Sp. z o.o. przekraczają ilość odpadów dostarczanych z miasta Suwałk. Rezerwa mocy jest wystarczająca do obsługi pozostałych terenów przewidzianych w *Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022*.

Szczególnie dużo mocy przerobowych dotyczy biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w ramach instalacji MBP. Łączna zdolność to 41,5 tys. MG/rok.

2. Właściwe zagospodarowanie odpadów dostarczanych do PGO w Suwałkach Sp. z o.o. wymaga rozbudowy instalacji. W szczególności:
 - modernizacji linii do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wraz z zakupem i montażem urządzeń do ciągu technologicznego
 - rozbudowy (modernizacji) Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z doposażeniem na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Suwałkach
 - rekultywacji zamkniętej kwatery K1

ww. w trakcie realizacji:

- w 2020 r. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o. zakończyło budowę drugiej niecki składowiska. Pojemność niecki pozwala na przyjmowanie odpadów komunalnych z innych regionów woj. Podlaskiego.
3. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (wg Rozporządzenia Ministra Środowiska, z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych – rozporządzenie obowiązujące w 2020 r.):

Tabela nr 11. Recykling frakcji papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło- wymagania	50
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło- osiągnięte poziomy	51,13

Tabela nr 12. Recykling frakcji innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe - wymagania	70
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – osiągnięte poziomy	98,17

Wyliminowano problem dot. składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji). Poziom wskaźnika ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania określony na 2020 r. na maksymalnie 35.%, został osiągnięty. Wysokość odpadów składowanych na składowisku to 0,00 %

4. 2020r. był pierwszym rokiem funkcjonowania platformy Bazy Danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) w miejskim systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Jeszcze trudno o wnioski, ale już widać pozytywne efekty działania BDO. Rośnie świadomość dotycząca gospodarowania odpadami innymi niż komunalne (odpady wytworzone w procesie produkcyjnym i usługowym). Przedsiębiorstwa muszą zagospodarowywać wytworzone przez siebie odpady zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Analiza danych GUS w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi a efektywność kosztowa zagospodarowania 1 tony odpadów komunalnych.

Jednostka terytorialna	wskaźnik efektywności kosztowej ogółem usług odebranych odpadów komunalnych wyrażona w złotych	
	2019	2020
	zł/tona	zł/tona
Polska	562,92	<i>b.d.</i>
Województwo podlaskie	477,56	<i>b.d.</i>
Suwałki	371,04	<i>b.d.</i>

Źródło: dane GUS

Wskaźnik ten wskazuje na niskie koszty zagospodarowania odpadów w mieście Suwałki (np. Łomża 391,78 zł/t, Białystok 515,7 zł/t),

Wskaźnik wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca.

Jednostka terytorialna	Masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca	
	2019	2020
	kg	kg
Polska	332	<i>b.d.</i>
Województwo podlaskie	283	<i>b.d.</i>

Suwałki	334	<i>b.d.</i>
---------	-----	-------------

Źródło: dane GUS

Na uwagę zasługuje fakt wysokiego poziomu wskaźnika wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca. Wskaźnik ten w Suwałkach jest wyższy niż wskaźnik krajowy i średni w woj. podlaskim. Niższy natomiast niż w przypadku miast podobnej wielkości np. Łomża - 391,78 zł/t, Białystok - 515,7 zł/t.

Na podstawie danych GUS za 2019 r. można stwierdzić, że ograniczenie ilości odpadów wytworzonych przez 1-go mieszkańca Suwałk, spowodowałoby obniżenie kosztów funkcjonowania systemu o blisko 26,0 tys. zł.

Efektywność kosztowa zagospodarowania 1 tony odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców Suwałk (bez PSZOK oraz odpadów dostarczonych z miasta przez innych dostawców) wyrażona w złotych: 458,27. Roczna ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca: 364 kg (na podstawie danych za 2020 r. - opracowanie własne).

Należy pamiętać, że zgodnie z wprowadzoną hierarchią sposobów postępowania z odpadami najważniejsze są działania w celu zapobiegania powstawania odpadów.

10. Kluczowe zmiany dotyczące systemu gospodarowania odpadami w 2021 r.

Od 2021 r. zmieniają się zasady liczenia poziomów recyklingu odpadów komunalnych. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych obliczany będzie jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;

15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

UWAGA: Sposób liczenia będzie określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu. Z projektu Rozporządzenia wynika, że w wyliczeniach osiągniętego poziomu recyklingu nie będą ujmowane odpady o kodach grupy 19 tj. **odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów**, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych . W 2020 roku odpady z tej grupy, które zostały przekazane do zagospodarowania tj. odzysku, recyklingu i ponownego użycia (kody 191201 - Papier i tektura; 191202- Metale żelazne, 191204 – Tworzywa sztuczne i guma) zostały uwzględnione przy wyliczeniu osiągniętego poziomu recyklingu, zgodnie z obowiązującym jeszcze w 2020 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 r. poz. 2167) w ilości **2.621 ton**. Osiągnięcie zakładanych poziomów recyklingu będzie niezwykle trudne.